

בית משפט השלום בבתי ים

ת"א 8590-08-20 דלרהים סתוי ואח' נ' ט.ו.א אינטרנאשיונאל בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

תאריך: 7.7.2022

בפני כבוד השופטת רונית אופיר

התובעים:
1. קטרין דלרהים סתוי ת.ז. 011194651
2. שלמה סתוי ת.ז. 058619321
באמצעות ב"כ עו"ד מוטי-מרדכי דזנה

נגד

הנתבעים:
1. ט.ו.א אינטרנאשיונאל בע"מ ח.פ. 515451771
2. הישאם סולימאן ת.ז. 318104072
באמצעות ב"כ ע"פי מינוי הלשכה לסיוע משפטי עו"ד איוב קוט

פסק דין

לפני תביעה כספית על סך של 107,000 ₪ להשבת כספים אשר שולמו על ידי התובעים לנתבעים ולפיצוי בגין נזקים שנגרמו להם כתוצאה מעבודות שבוצעו על ידם.

רקע

1. בחודש דצמבר 2019 התקשרו הצדדים בהסכם לביצוע עבודות שיפוץ בדירתם ברחוב צפת 9 בחולון (להלן: "ההסכם" וה"דירה" בהתאמה).
2. ההסכם שנערך על דף נושא לוגו של הנתבעת, נערך בין הנתבעת 1, ט.ו.א אינטרנאשיונאל בע"מ (להלן: "הנתבעת") או כפי שהוגדרה בהסכם "חברת ת.ו.א", והנתבע 2, מר הישאם סולימאן (להלן: "הנתבע") מצד אחד; והתובעים מצד שני. מדובר בהסכם בסיסי, שלא נוסח בשפה משפטית, אולם עולות ממנו ההסכמות הברורות הבאות:
 - א. משך העבודות נקבע ל-25 ימים ממועד תחילת העבודות, לא כולל ימי שישי ושבתי.
 - ב. תחולת העבודה פורטה בהסכם וכללה: בניית 3 תקרות גבס לשירותים; שבירת ריצוף בשירותים; בדיקת צנרת מים; הרכבת אסלות וניאגרות סמויות; תיקון קרמיקה ופאנלים ברחבי הדירה; התקנת דלתות ומשקופים; סיווד קירות וצביעתם; הרכבת כיורים; והרכבת בריקים וביצוע רובה בכל הדירה.

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 8590-08-20 דלרהים סתוי ואח' נ' ט.ו.א אינטרנאשיונאל בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- ג. התמורה שנקבעה בהסכם עמדה על סך של 85,000 ₪ לא כולל מע"מ או עבודות חשמל. כאשר נקבע כי תהיה תוספת של 12,000 ₪ עבור התקנת צנרת מים.
- ד. תנאי התשלום נקבעו באופן הבא: "מקדמה 25,000 ₪ לא כולל מע"מ; באמצע עבודה 20,000 ₪ לא כולל מע"מ; גמר עבודה 40,000 ₪ לא כולל מע"מ".
3. התובעים שילמו לנתבעים סכומים בסך כולל של 77,000 ₪. אקדים ואציין, כי הנתבעים הודו בתשלום סכום זה במסגרת כתב הגנתם, אולם במסגרת ההליך עלתה טענה באשר לסכום הכולל ששולם לנתבעים, ועל כך בהמשך.
4. כחודשיים לאחר תחילת העבודות התגלעו בין הצדדים חילוקי דעות באשר לאופן ביצוע העבודות ובאשר ליתרת התשלומים המגיעים לנתבעים. עבודת הנתבעים בדירת התובעים הופסקה והתובעים פנו לקבלן אחר לשם השלמת העבודות.
5. נוכח טענות התובעים לנזקים שנגרמו להם כתוצאה מההסכם ומאופן ביצוע העבודות הוגשה התובענה אשר הועמדה על ידי התובעים על סך של 107,000 ₪.

טענות התובעים

6. לטענת התובעים, הנתבע הבטיח להם הבטחות והציג להם מצגים בדבר ניסיונו בתחום עבודות הבנייה והשיפוץ, בדבר הצוות המקצועי העובד עימו ובדבר טיב העבודות. הם סמכו על הנתבע ועל מצגיו והתקשרו עימו בהסכם.
7. כפי שהתברר לתובעים במהלך העבודות, הנתבע וצוותו עבדו באופן לא מקצועי וביצעו את העבודות באופן רשלני ביותר. כך ובין היתר, כפי שהתברר לתובעים בדיעבד, חיבורי הצנרת והאינסטלציה שביצעו הנתבע וצוותו לא היו תקינים, נעשה שימוש במחברים לא תקינים וללא ביצוע שיפועים עובדה שהובילה לנזילה לדירת השכנים ולרטיבויות. צנרת המים היתה קצרה באופן שדרש השלמות באמצעות מאריכים. עבודות התקנת האריחים ברחבי הדירה נעשו באופן לא תקין באופן שהגביה את גובה הרצפה בכ-5 ס"מ. חיפויי הקירות בוצעו באופן לא תקין, לא בוצעה שכבת איטום תקינת בחדר הרחצה, הניקוזים במטבח בוצעו באופן לא נכון, והצינורות שהותקנו בקירות חדר הרחצה היו בקטרים לא תקינים ותוך ביצוע חיבורים רופפים. גם הגבס אשר הותקן בחדר הרחצה לא היה מתאים לשימוש בחדר רטוב.
8. לטענת התובעים, כחודשים לאחר תחילת העבודות החלו הנתבעים לדרוש כספים נוספים עבור עבודות אשר היו כלולות בתחולת העבודה ההסכמית. נוכח העדר האמון בנתבעים

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 8590-08-20 דלרהים סתוי ואח' נ' ט.ו.א אינטרנאשיונאל בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

סירבו התובעים לתשלום כספים נוספים. כתוצאה מכך נעלם הנתבע. התובעים פנו לקבלן אחר על מנת שישלם את העבודות. נוכח העבודות הלקויות והמחדלים היסודיים שנפלו בעבודות שבוצעו על ידי הנתבעים נאלצו התובעים לפרק את מה שהותקן עד אותו שלב ולהתחיל את ביצוע העבודות מחדש.

9. לטענת התובעים, נוכח העיכוב המשמעותי מעבר לתקופה שנקבעה בהסכם ונוכח הליקויים הרבים שנפלו באופן ביצוע העבודות יש להשיב להם את הסכומים ששולמו על ידם לנתבעים, העומדים על סך כולל של 77,000 ₪. לתימוכין בטענתם לעניין הנזקים צירפו התובעים חוות דעת מומחה, מהנדס ושמאי מקרקעין מיכאל קרבצ'יק (להלן: "המומחה" או "קרבצ'יק") לפיה העבודה שבוצעה על ידי הנתבעים היתה לקויה ובניגוד לתקנים הישראליים ויש לבצעה מחדש. עוד העריך המומחה את משך העבודות לתיקון הפגמים בכחודש.

בנוסף לנזקים אלו נטען כי נגרמו לתובעים הפסדי שכר דירה או העדר הנאה משימוש בדירה אותו הם העמידו על סך של 15,000 ₪. וכן נגרם להם סבל ועוגמת נפש, אותם הם העמידו על סך של 15,000 ₪, ובסך הכל העמידו את תביעתם על סך כולל של 107,000 ₪.

טענות הנתבעים

10. בכתב הגנתם טוענים הנתבעים כי הם הגיעו לבצע עבודות שיפוץ אצל התובעים לאחר שקבלן אחר שהחל בביצוע עבודות השיפוץ אצל התובעים לא השלים את עבודתו. לשיטתם הם ביצעו את העבודות לשביעות רצון התובעים ועמדו בלוחות הזמנים כפי שהתחייבו. לטענתם, התובעים הם שהפרו את תנאי התשלום, ביקשו תוספות לעבודה ההסכמית המוגדרת ולא שילמו את מלוא התמורה עבור העבודות שבוצעו.

11. הנתבעים מודים כי קיבלו לידם סך של 77,000 ₪ (סעיף 11 לכתב ההגנה) אולם לשיטתם סכום זה לא כלל את רכיב המע"מ. כאשר ביקשו להוסיף את רכיב המע"מ התובעים סירבו. לטענתם העבודה שסוכמה הסתיימה במועד אולם התובעים דרשו תוספות עבודה דבר שגרם לעיכוב בתהליך גמר העבודות. לטענת הנתבעים, טענות התובעים לנזקים שנגרמו כתוצאה מהעבודות הן טענות בעלמא שכל מטרתן להתחמק מתשלום שכר העבודה של הנתבעים ועל מנת להתעשר שלא כדין. רק כאשר הנתבעים הגיעו לבקש את שכר עבודתם עבור העבודות הנוספות שבוצעו על ידם החל התובע להעלות טענות שווא במטרה להתחמק ממלוא התשלום. כתוצאה מכך החליטו הנתבעים להפסיק את המשך העבודות עד לקבלת מלוא התמורה. לטענת הנתבעים הם פנו לתובעים במכתב דרישה מיום 12.3.2020 לצורך קבלת מלוא יתרת התמורה, אך התובעים דחו שוב את דרישתם.

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 8590-08-20 דלרהים סתוי ואח' נ' ט.ו.א אינטרנאשיונאל בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

12. באשר לנזק, הנתבעים טענו כי חוות דעת המומחה הינה מוגזמת ומופרכת ולא נגרמו כל נזקים.

ראיות הצדדים:

13. מטעם התובעים העידו התובעים, מר סמי קסימוב, חשמלאי שביצע עבודות בדירה ובזמן ולאחר עבודות הנתבעים בדירה; ומר רוך אבולוף, אינסטלטור שביקר בדירה לצורך ביצוע עבודות בזמן ולאחר עבודות הנתבע. בנוסף, צירפו התובעים את חוות דעתו של המהנדס קרבצ'יק, אולם זה לא הובא בסופו של יום להיחקר על חוות דעתו (ועל כך ארחיב עוד בהמשך).

14. מטעם הנתבע העיד הנתבע לבדו. אומנם הנתבע ביקש לזמן 5 עדים נוספים מטעמו, אולם על אף שחלקם התייצב למועד הדיון, הוא בחר שלא להעידם (וגם על כך ירחיב בהמשך).

דיון והכרעה

הסכומים ששולמו על ידי התובעים

15. בכתב הגנתם הודו הנתבעים כי קיבלו תמורה בסך של 77,000 ₪ (סעיף 11 לכתב ההגנה; כן ראו בפרוטוקול הדיון מיום 5.5.2021 עמ' 1 ש' 11).

בהמשך ההליך, חזרו בם הנתבעים מהודאה זו וטענו כי ישנה מחלוקת באשר לקבלת 20,000 ₪ מתוך סכום זה (פרוטוקול מיום 24.11.2021 עמ' 3 ש' 25-26).

טענה זו, אשר נטענה בעלמא, נזנחה בסיכומי הנתבעים. על כן אני קובעת כי התובעים שילמו לנתבעים סך של 77,000 ₪ בגין ביצוע העבודות.

ההסכם

16. ההסכם, אשר צורף כמוצג א' לתיק מוצגי התובעים, אינו חתום על הצדדים. אולם הנתבעים לא כפרו בתוכנו ובהסכמות הכלולות בו.

בכתב הגנתם הודו הנתבעים כי בין הצדדים נכרת הסכם במסגרתו סוכם על ביצוע עבודות; כי התמורה שסוכמה עמדה על סך של 85,000 ₪ ללא רכיב המע"מ וכי התובעים ביקשו לבצע החלפת צנרת מים בעלות נוספת של 12,000 ₪ (סעיף 3 ו-4 לכתב ההגנה). זאת בהתאמה להוראות ההסכם אשר צורף על ידי התובעים.

בית משפט השלום בבתי ים

ת"א 8590-08-20 דלרהים סתוי ואח' נ' ט.ו.א אינטרנאשיונאל בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

17. לאחר הגשת כתב ההגנה טענו הנתבעים כי ההסכם שהוגש על ידי התובעים זויף באופן בו שונתה תחולת העבודה שנקבעה בין הצדדים. הנתבעים טענו כי יש בידם הסכם חתום שונה (פרוטוקול הדיון מיום 5.5.2021 עמ' 1 ש' 9-11; וכך עדות הנתבע בעמ' 45 ש' 14-29). אולם לא מצאתי לקבל טענה זו. מעבר לעובדה כי טענה זו מהווה הרחבת חזית, הרי שהנתבעים לא הציגו הסכם חתום אחר או כל הסכם אחר וטענה זו אף נזנחה על ידם בסיכומיהם.
18. כך שההסכם הוא ההסכם בין הצדדים, הקובע את התמורה המוסכמת, את משך הזמן לביצוע העבודות ואת תחולת העבודות.

אופן ביצוע העבודות

19. סתוי העידו על אופן ביצוע העבודות הלקוי (עמ' 10 ש' 36; עמ' 15 ש' 31-34) אשר הוביל גם לנזילות לשכנים ולתביעה אשר הוגשה בגין כך כנגד התובעים (עמ' 12 ש' 2-7; עמ' 20 ש' 2-6). סתוי העידו כי משך העבודות חרג באופן קיצוני מהתקופה שנקבעה בהסכם (עמ' 11 ש' 9; עמ' 20 ש' 26-28). מר סתוי העיד כי הוא נאלץ להפסיק את העבודה עם הנתבע "כי הוא הרס לנו את הבית הוא לא ידע איך להמשיך" (עמ' 11 ש' 35).

עדותם של התובעים היתה מהימנה וקוהרנטית. אומנם התובעת שהתה באולם במהלך עדותו של בעלה, אולם ניכר היה כי העידה מדם ליבה. התרגשותה הרבה בעת עדותה ניכרה, קולה רעד ונראה היה כי בעת עדותה חוזרת היא לימי הכאוס ששררו בביתה ובחיי משפחתה במהלך תקופת העבודות.

20. עד התביעה מר קסימוב, ביצע אצל התובעים עבודות חשמל במהלך התקופה הרלוונטית. מר קסימוב נזהר מלהעיד ולחוות דעה באופן ישיר על טיב עבודת הנתבעים, אולם העיד כי הגיע לתקן קצר בדירת השכנים אשר נוצר כתוצאה מנזילה שמקורה בחור בצנרת הביוב (עמ' 30 ש' 28-36).

חוות דעת קרבצ'יק ומשקלה

21. כתימוכין לאופן ביצוע העבודות על ידי הנתבעים צירפו התובעים את חוות דעת קרבצ'יק אשר סייר בדירה ביום 18.3.2020. קרבצ'יק קבע כי "מצאתי עבודה לקויה מתחת לכל ביקורת, ברמה שאינה מתאימה למחיה, ביצוע אשר אינו עומד בתקנים המחייבים". קרבצ'יק קבע ליקויים באריחים החדשים שהונחו, אשר נפגמו במהלך יישומם בדירה והונחו לא בהפרשי גבהים תקינים. בחוות הדעת קבע קרבצ'יק כי קיימים ליקויים רבים באופן ביצוע העבודות ובין היתר:

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 8590-08-20 דלרהים סתוי ואח' נ' ט.ו.א אינטרנאשיונאל בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

- א. חיפוי קירות עם פגמים שנוצרו במהלך יישומם בדירה;
 - ב. ניקוז של מכונת כביסה שאינו תואם לתקן;
 - ג. צינור אספקת מים למכל הדחה לשתי אסלות שהינו קצר;
 - ד. חוסרים באריחים בחיפוי הקרמי;
 - ה. התקנת צנרת מים שלא בקוטר התקני;
 - ו. חיפוי גבס בחדר האמבטיה שאינו מתאים לאזורים רטובים;
 - ז. ליקוי באופן הדבקת הקרמיקה כך שהיא התקלפה ללא קושי;
 - ח. חור במערכת הניקוז;
 - ט. צינור גז מעוך שדרש החלפה;
 - י. אבנים בצנרת הניקוז;
- יא. כן מצא כי הקבלן העלה חומר עם מנוף מעלית מחלון המטבח ועיקם את כל פרופילי האלומיניום באופן שחייב את החלפתם.

קרביציק קבע כי נוכח הליקויים יש לפרק את כל האריחים בריצוף ובחיפוי ולבצע את העבודה מחדש, יש להחליף את צנרת המים הקצרה ואת צנרת האספקה והתקינה בקוטר התקני; יש לבצע מחדש את כל מערכת אספקת המים; יש לתקן את מערכת הניקוז, ובאופן כולל- לבצע את כל העבודה מחדש.

22. קרבצ'יק לא התייצב לחקירה על חוות דעתו. לטענת הנתבעים, בשל כך יש להוציא את חוות דעתו מתיק בית המשפט.

הנתובעים טענו כי מר קרבצ'יק לא התייצב משום שהנתבעים לא הודיעו על רצונם בחקירתו כנדרש בהתאם לתקנה 130 א' לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (להלן: "התקנות הישנות"). מנגד טענו הנתבעים כי היה על מר קרבצ'יק להתייצב לחקירה וזאת משום בית המשפט קבע בהחלטתו מיום 24.11.2020 כי מטעם התובעים יעיד השמאי והאחריות לזימונו מוטלת על התובעים (סעיפים 4-6 לסיכומי הנתבעים).

23. תקנה 130א לתקנות הישנות היא שחלה על ענייננו, מכוח תקנה 180(ג)(1) לתקנות פרק י"ד לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 (להלן: "התקנות"). בהתאם להוראות המעבר בתקנות, הפרק הנוגע למומחים אינו חל על הליכים אשר נפתחו קודם למועד כניסתן לתחולה של התקנות. כך בענייננו.

תקנה 130א לתקנות הישנות קובעת כי "ביקש מי מבעלי הדין לחקור מומחה שהגיש חוות דעת, יודיע על כך לבית המשפט ולשאר הצדדים שלושים ימים לפחות לפני המועד שנקבע לשמיעת ראיות או בתוך שבעה ימי מקבלת חוות הדעת, לפי המאוחר"

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 8590-08-20 דלרהים סתוי ואח' נ' ט.ו.א אינטרנאשיונאל בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

(וראו גם בע"א (מרכז) 24670-01-19 כהן נ' איי.די.איי. חברה לביטוח בע"מ (6.9.2019)). מכאן, שהנטל לבקש את חקירת השמאי מוטל לפתחם של הנתבעים. אין מחלוקת כי הנתבעים לא הודיעו על כך לתובעים או לבית המשפט (עמ' 39 ש' 21-24) ועל כן אין להם להלין כנגד אי התייצבותו אלא על עצמם. כך, ומשלא התבקש חקירתו הנגדית של המומחה, חוות דעתו בעינה עומדת, על קביעותיה.

24. מעבר לכך, וגם אם אלך לשיטת הנתבעים כי אין ליתן לחוות הדעת משקל כלשהו, מצאתי כי התובעים עדיין עמדו בנטל המוטל עליהם להוכיח תביעתם.

25. מר אבולוף, קבלן המתעסק בשיפוצים ואינסטלציה העיד כי הגיע לבקשת התובעים לבחון עבודה שבוצעה בדירתם וזאת לאור נזילה לשכן התובעים. מר אבולוף העיד אודות שורה של ליקויים: כי האיטום בוצע באופן לקוי; כי מחלק המים ושעון המים הותקנו בניגוד לתקן (עמ' 33 ש' 28-32; עמ' 34 ש' 5-10); כי חיבורי הצינורות נעשו באופן לא תקני (עמ' 35 ש' 13-25); כי פירוקי וחיבורי האסלות נעשו באופן לא תקין (עמ' 36 ש' 10-26); כי הקו הראשי לא הותקן בהתאם לתקן (שם בש' 29-32); וכי לא החליפו ניקוזים (שם בעמ' 36 ש' 34-36 ובעמ' 37 ש' 1-2).

26. תמונות הליקויים כפי שאלו הובאו במסגרת חוות דעת קרבצ'יק הוצגו גם בפני הנתבע, אשר אישר כי התמונות אכן נלקחו מדירתם של התובעים (עמ' 48 ש' 27 ו-36). אומנם הנתבע טען כי חוות הדעת היא פיקטיבית וכי יש לו תמונות אחרות המציגות את מצב דירתם של התובעים (שם בש' 29-30). אך הנתבעים לא הביאו חוות דעת נגדית מטעמם או כל ראיה אחרת אשר יש בה כדי להעיד ולתמוך את טענותיהם.

על כן, מצאתי כי התובעים עמדו בנטל להוכיח כי העבודות בוצעו באופן לקוי ביותר, שלא בהתאם למקובל ולסביר בתחום השיפוצ, ובאופן אשר חייב את התובעים לבצע את העבודות מחדש.

אי השלמת השיפוצ

27. כאמור, הנתבעים טענו כי העבודות הושלמו במועד בהתאם לשביעות רצונם של התובעים (סעיפים 5, 6, 8, 14-15 לכתב ההגנה). טענות אלו נסתרו מהתמונות שהוצגו לפני. התמונות שהוגשו במסגרת מוצגי התובע, לגביהן אישר הנתבע כי נלקחו מדירת התובעים, מעידות כי העבודות לא הושלמו. גם התמונות אשר הוגשו על ידי הנתבע (נ' 1) מלמדות כי העבודות לא הושלמו. לא כך נראית דירה לאחר השלמת שיפוצ לשביעות רצון המזמינים.

בית משפט השלום בבת ים

ת"א 8590-08-20 דלרהים סתוי ואח' נ' ט.ו.א אינטרנאשיונאל בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

ראיות הנתבעים

28. הנתבעים זימנו עדים לתמיכה בטענותיהם: מר טארק אבראהים אשר תיווך בין התובעים לנתבעים נדרש להעיד "על השיפוץ שהיה ועל העובדה כי הנתבעים נדרשו לבצע תיקונים". מר רביע פרחא שהינו הקבלן שהחל בעבודות השיפוצים זומן להעיד "על התנהלותם של התובעים במהלך השיפוץ". מר חסן מחאמיד אשר שימש כחשמלאי זומן להעיד על מועד הגעתו לדירה. ומר מאיר עומר זומן להעיד על התיקון שבוצע באינסטלציה והעבודות שבוצעו. בסופו של יום עדים אלו לא העידו, שכן הנתבעים בחרו לוותר על עדותם. חזקה היא כי אי העדת עד תשמש לחובת הצד שזימנו. והדברים יפים לענייננו. כאשר מדובר בשיירת עדים, אשר לשיטת הנתבעים יכולים היו להעיד אודות אופן ביצוע העבודות, שביעות רצונם של התובעים ובאופן כללי לתמוך בטענות הגנת הנתבעים, ויתור על העדתם אומרת דרשני ומקימה ביתר שאת את החזקה לפיה היה בעדות העדים כדי לשמש כנגד גרסת הנתבעים.

29. העד היחיד שהעיד מטעם הנתבעים הוא הנתבע. מדובר בעדות יחידה של בעל דין, אשר בהתאם לסעיף 254(2) לפקודת הראיות [נוסח חדש] לא ניתן לקבוע על בסיסה ממצאים בהעדר סיוע ממקור חיצוני אלא אם יש בידי בית המשפט נימוקים משכנעים התומכים באמינותה (וראו לעניין זה גם בע"א 765/18 חיון של חיון (1.5.2019), להלן: "ענין חיון"). לא רק שלא מצאתי נימוקים משכנעים התומכים באמינותה של עדות הנתבע, שמיעת עדותו של הנתבע יצרה רושם הפוך.

30. ראשית, גרסתו של הנתבע התפתחה והתפתלה במהלך ההליך באופן שאינו מאפשר ליתן בה אמון. כך, הנתבע טען בתחילת ההליך כי יש בידיו הסכם שונה. הסכם כזה לא הוצג מעולם. שנית, בתחילה טען הנתבע בכתב הגנתו כי קיבל 77,000 ₪ מידי התובעים. לאחר מכן חזר בו מגרסתו זו וטען כי קיבל רק 57,000 ₪, ולא קיבל שני שיקים על סך של 10,000 ₪ (עמ' 3 ש' 25-26; עמ' 51 ש' 22-23). גרסה זו הופרכה נוכח ת/2 אשר נחתם על ידי הנתבע ובמסגרתו אישר כי קיבל לידיו 2 שיקים ע"ס 10,000 ₪. הנתבע התכחש לחתימתו בנוגע לסכומים ספציפיים אלו אולם הודה כי יתר החתימות על המסמך, שהינן זהות לחתימה לה התכחש, הינן שלו (עמ' 52 ש' 16-28). למותר לציין כי לא הובאה כל חוות דעת גרפולוגית או ראיה אחרת שיש בה כדי לתמוך בטענה זו.

31. כפי שנפסק בעניין חיון: "הכלל הבסיסי והעתיק ביותר הוא חזקה ראייתית הקובעת כי מי שמשקר ביודעין בדבר אחד, משקר בכל עדותו... הפעלתה של חזקה זו... במקרהו של בעל דין אשר מוסר ביודעין עדות שקרית בנושא מרכזי להתדיינות, המצוי בליבת המחלוקת, הינה ברורה ומובנת מאליה. ברוב רובם של מקרים כאלה, אם

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 8590-08-20 דלרהים סתוי ואח' נ' ט.ו.א אינטרנאשיונאל בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

נכריע את הדין לחובתו של בעל דין ששיקר- וזאת, אף מבלי לנתח ראיות אחרות- לא נטעה... (שם בפסקאות 28 – 30 על פסקי הדין המצוינים שם). ויפים הדברים לענייננו, שכן הנתבע סיפק גרסאות שונות וסותרות באשר לתשלום שקיבל ובאשר להסכם שנחתם- סוגיות העומדות בבסיס ההידיינות.

32. גם במהלך עדותו בחקירתו הראשית והנגדית התחמק הנתבע ממתן תשובות ישירות לשאלות (עמ' 49 ש' 34), וגרסתו הוסיפה והתפתחה. כך העיד הנתבע כי הוא אינו קורא עברית, על אף שההסכם נכתב בעברית על נייר שנחזה להיות נייר של הנתבעת (עמ' 47 ש' 1). כאשר עומת עם עובדה זו טען לראשונה כי מזכירתו היא שכתבה את ההסכם, לאחר מכם התגלה כי מזכירתו היא אשתו (עמ' 47 ש' 7-18). הנתבע לא טרח לזמנה לעדות. לאחר מכן התברר כי בנוסף להסכם היתה גם הצעה בכתב שקדמה לו. גם הצעה זו לא הובאה על ידי הנתבע (עמ' 47 ש' 28-36).

33. לאחר מכן העיד הנתבע וטען כי הוא לא זוכר, עקב מחלתו (עמ' 51 ש' 1-2). הנתבע העיד כי "סיימתי עבודה שלוש פעמים", אולם לא זכר מהו מועד סיום העבודות הנטען (עמ' 55 ש' 6-7). הנתבע הודה כי העבודות נמשכו יותר מחודשיים, הרבה מעבר לזמן שנקבע בהסכם.

34. עדותו של הנתבע הותירה רושם לא מהימן. הנתבע לא הציג כל מסמך מזמן אמת לתמיכה בטענותיו, וזאת על אף טענתו כי יש במחשבו מסמכים. הנתבע לא הביא עדים רלוונטים אשר לטענתו ליווי את העבודות בזמן חתימת ההסכם ובזמן העבודות ופרט לטענות בעלמא לא מצאתי כי הוכיח את גרסתו.

סיכום ביניים

35. לאור כל האמור לעיל, לא יכולה להיות מחלוקת כי הנתבעים הפרו את ההסכם הפרות יסודיות. הנתבעים לא ביצעו את העבודות להן נשכרו במועד הקבוע בהסכם. אך לא רק שהעבודות לא התבצעו בתקופה בת 25 ימים כפי שהוסכם, אלא שגם לאחר כחודשיים ימים העבודות לא הסתיימו והנתבעים עזבו את הדירה מבלי להשלימן. העבודות שנעשו בוצעו באופן לקוי עד היסוד, אשר חייב את ביצוען מחדש על ידי קבלן אחר. הנתבעים אף עזבו את הדירה מבלי להשלים את העבודות.

36. הפרות אלו הינן הפרות יסודיות בהתאם לסעיף 6 לחוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), התשל"א- 1970 (להלן: "חוק התרופות"), ועל כן מקנות לתובעים את הזכות לביטול ההסכם ולהשבת הסכומים ששולמו על ידם לנתבעים. אומנם הוראות סעיף 9 לחוק

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 8590-08-20 דלרהים סתוי ואח' נ' ט.ו.א אינטרנאשיונאל בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

התרופות מחייבות באופן הדדי את התובעים להשיב לנתבעים את מה שקיבלו על פי החוזה. אולם בנסיבות העניין וכפי שהוכח, התובעים לא קיבלו דבר מהנתבעים, פרט ל"יזע ודמעות". כפי שהתגלה למגינת לבם של התובעים, הנתבעים אינם מיומנים בעבודתם ולא רק שלא ביצעו את העבודה לה נשכרו, אלא שאף הותירו את התובעים עם דירה שלא ניתן להתגורר בה, ועם נזקים נוספים להם ולשכניהם.

37. כל אחד מהנתבעים הינו צד להסכם. מעדויות הצדדים עולה כי הנתבע היה מעורב באופן אישי הן בשלב הטרם הסכמי, הן בכריתת ההסכם והן בביצוע העבודות לאחר מכן. למעלה מן הצורך, הנתבע גם לא העלה כל טענה לעניין אחריותו האישית. על כן כל אחד מהנתבעים חב בגין ההפרות.

הפיצוי

38. בהתאם להוראות חוק החוזים תרופות, התובעים זכאים בנוסף להשבת הסכומים ששולמו על ידם גם לפיצוי בגין נזקיהם. בהקשר זה עתרו התובעים לפיצוי בגין הפסדי שכירות, העדר הנאה מהשימוש בדירה ועוגמת הנפש שנגרמה להם.

39. את הפיצוי בגין הפסדי שכר דירה העמידו התובעים על סך של 15,000 ₪ המשקפים לשיטתם שכ"ד מוערך של 5,000 ₪ למשך שלושה חודשים. אולם לא מצאתי כי התובעים הוכיחו רכיב נזק זה. שכר דירה מוערך יש להוכיח באמצעות ראיות המעידות על שכר דירה ששולם בפועל על ידי התובעים במהלך תקופת העבודות או להוכיח שכר דירה של דירות דומות המצויות באזור. התובעים לא הציגו כל ראיה, פרט לאמירה בעלמא של השמאי אשר אף היא לא נתמכה בראיה כלשהי (סעיף 4 לעמוד 9 לחוות דעת קרבצ'יק). גם באשר למשך העבודות טענו התובעים כי אלו יארכו שלושה חודשים, בעוד בחוות דעתו קובע קרבצ'יק כי משך העבודות צפוי לארוך חודש ימים. כאמור, התובעים לא הציגו ראיה באשר לשכר הדירה בו נשאו כתוצאה ממשך ביצוע העבודות, ועל כן לא מצאתי כי התובעים הוכיחו רכיב נזק זה.

40. באשר להפסד הנאה מהדירה ועוגמת הנפש שנגרמה לתובעים, מדובר בנזק לא ממוני שפיצוי בגינו נתון לשיקול דעת בית המשפט. במסגרת זו יש לשקול מכלול שיקולים ובין היתר, את היקף וחומרת הליקויים, עלות הליקויים, מידת השפעתם על השימוש בדירה, עגמת הנפש הכרוכה בתיקון הליקויים, וכיוצ"ב שיקולים (וראו לעניין זה בת"א (חי) 9435-07 אלכסנדר דאיזברג נ' ריג'י חברה לבניין בע"מ (2012); ת"א (מרכז) 2270-08-07 אלגריה נ' פלטים חברה לפיתוח ובנין בע"מ (2010); בר"ע (חיפה) 1942/07 סעדון נ' משהב חברה לבנין בע"מ (2008); ע"א 5602/03 סגל נ' שכון ופיתוח לישראל

בית משפט השלום בבתי ים

ת"א 8590-08-20 דלרהים סתוי ואח' נ' ט.ו.א אינטרנאשיונאל בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

בע"מ (2006); ת"א (חיפה) 889/98 אופק נ' שכון עובדים בע"מ (2006); ע"א 348/75, גולדמן נ' מיכאלי פ"ד לה (4) 31; ת"א (ירושלים) 2291/00 נוי נ' ליאל חברה לבנין ונכסים בע"מ (2008); ע"א 611/89 דרוקר זכריה חברה קבלנית לעבודות אזרחיות ופיתוח בע"מ נ' נחמיאט, פ"ד מו(2) 60; ת"א (חיפה) 1436/98 שמילוביץ נ' אשל הירדן בניה ופיתוח בע"מ (2008).

41. העידה לעניין זה התובעת אשר פרסה בפני בית המשפט את הסבל שהיה מנת חלקם של התובעים בתקופת השיפוצים ובמהלך ההתנהלות מול הנתבעים. הנתבעים הותירו את התובעים עם דירה שאינה ראויה למגורים והתובעים נדרשו לבצע בה את כלל העבודות מחדש. עבודתם של הנתבעים גרמה לליקויים ורטיבויות אשר הובילו למתיחויות עם שכניהם של התובעים ואף להליכים משפטיים נוספים. נוכח כל אלו מצאתי כי תביעת התובעים לפיצוי בסך של 15,000 ₪ משקפת באופן מידתי את עוגמת הנפש שנגרמה להם כתוצאה מההתקשרות עם הנתבעים, ויש לקבלה.

42. על כן, אני קובעת כי על הנתבעים לשלם לתובעים את הסכום הבאים:

השבה:	₪ 77,000
עוגמת נפש:	₪ 15,000
סך הכל:	₪ 92,000

לסיכום:

43. לאור כל האמור, התביעה מתקבלת. על הנתבעים לשלם לתובעים, ביחד ולחוד, סך כל 92,000 ₪ בצירוף אגרה כפי ששולמה, שכר עדים בסך כולל של 1000 ₪, ושכר טרחת עו"ד בסך של 12,000 ₪ בתוספת מע"מ.

סכומים אלו ישולמו בתוך 30 יום מהיום.

זכות ערעור כדין.

ניתן היום, ח' תמוז תשפ"ב, 07 יולי 2022, בהעדר הצדדים.

בית משפט השלום בבת ים

ת"א 8590-08-20 דלרהים סתוי ואח' נ' ט.ו.א אינטרנאשיונאל בע"מ ואח'

תיק חיצוני:

נוש' וינס' 4
רונית אופיר, שופטת

